

Petra Surová:
Sdružení premiérových biografů (1928 – 1938).
Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta,
Katedra filmových studií, 2013.

Petra Surová si pro svou diplomovou práci zvolila zdánlivě nezáživné téma spolčování komerčně neúspěšnějších pražských kin v období první československé republiky. Podrobnější analýza fenoménu premiérového kina v době svého vrcholu ale ukazuje, že i tato část historie českého filmového průmyslu může být zajímavá a v diskurzu institucionálních dějin filmu velmi podstatná.

Autorka do tématu vstupuje z širokého kontextového rámce, věnuje se vývoji spolkového hnutí na našem území a jeho vztahu k modernitě, vývoji instituce biografů a premiéry. Nevyhýbá se nesnadnému tématu legislativního rámce, který byl pro vývoj českých meziválečných biografů ovšem klíčový. Tyto úvodní kapitoly jsou víceméně kompilací existujících historických studií Ivana Klimeše a Zdeňka Štábly, doplněné o citáty ze soudobých periodik. Za historicky nejpřínosnější část práce považuji kapitolu 6, která se věnuje samotnému vývoji Sdružení premiérových biografů. Autorka se víceméně drží informací získaných z fondu Sdružení premiérových biografů. Dlužno dodat, že fond tvoří pouhá jedna kniha zápisů ze schůzí vč. zakládacích dokumentů. Autorka textu prokazuje dobré formulační schopnosti, je schopna integrálně začlenit nové informace k údajům převzatých ze sekundární literatury. Práci nečlení rigidně chronologicky, ale tematicky, což čtení usnadňuje. Zdárně se vyhýbá úskalí této metody, např. opakování již řečených informací.

Diplomová práce žel podle mého názoru obsahuje i poměrně velké množství nedostatků jak po formální, tak po obsahové stránce. Z těch formálních jde např. o velmi nedůsledné uvádění zdrojů (zcela chybí např. i u nekvalitně fotografovaných archiválií, ale také v celých pasážích kapitoly 7), zavádějící názvy některých kapitol (např. kap. 3.5), nelogické členění literatury na monografie a literaturu (s. 77) a o poměrně časté překlepy vč. záměn slov (např. s. 33: pravděpodobná záměna slova „kinematografie“ místo „obchod“, což mění význam věty). Práci by nepochybně slušela fotografická příloha.

Váženější nedostatky vidím v obsahové rovině. Již zmíněný problematický přístup k pramenům se projevuje i v podávaných informacích. Je evidentní, že autorka neprovedla základní rešerši a studium nepublikovaných zdrojů – především závěrečných univerzitních prací. Chybí tak např. znalost diplomové práce Kristýny Chmelíkové věnované kinu Lucerna nebo práce Lucie Roušové věnované fenoménu spolčování v meziválečné kinematografii. Autorka pravděpodobně v jednom případě utajeně a navíc zřejmě nesprávně přebírá odkaz na neprostudovaný archivní zdroj, ten navíc následně zapomene uvést v literatuře (pozn. č. 60 s odkazem na Archiv policie ČR). Za obsahově problematickou považuji také pasáž věnovanou definici divadelní premiéry (s. 22; proč by měla být lokálně podmíněná?) nebo formulaci „s koncem období první republiky a zřízením Protektorátu Čechy a Morava“. Když

se autorka už nemohla držet svého archivního pramene, tj. především v kapitole 7, usvědčuje sama sebe z nedostatečné rešerše a nedostatečného studia byť jen sekundární literatury. V kapitole věnované období Protektorátu Čechy a Morava tak objevíme řadu věcných chyb: Filmové ústředí v Čechách a na Moravě nikdy nebylo zákonem definováno jako zastřešující organizace (s. 51); informaci o systematickém dosazování českých treuhänderů považuji za nepodloženou (s. 52); není pravda, že k centralizaci kin ve společnosti pod německým dohledem nedošlo (s. 53); firma Ufa není Ufa-Film GmbH (s. 53); není pravda, že všechny nearizované premiérové biografy byly zakoupeny Němci (s. 53); ani to, že Ústřední svaz kinematografů nebyl zastřešujícím orgánem československé kinematografie (s. 53). Drobnější nedostatky nacházím i v kapitole věnované samotným kinům: není mi jasná logika spojení mezi kinem Fénix a MGM; chybí informace o specifické dramaturgii kina Kotva (přehlídka filmů organizované Alexandrem Hackenschmiedem); chybí informace o institucích české kinematografie působících v Paláci Lucerna aj. Úplně chybná je pak příloha č. 5 Lokalizace členských biografů. Téměř žádné kino totiž nesídlilo tam, kde mapa ukazuje. Ocenila bych také více informací o nečlenských premiérových kinech a samozřejmě také alespoň naznačený mezinárodní kontext fenoménu premiérového kina.

Uvedené nedostatky považuji – i při zohlednění kladů textu – za významné. Práci doporučuji ohodnotit známkou dobře.

V Praze dne 6. září 2013

Mgr. et MgA. Tereza Czesany Dvořáková, Ph. D.
KFS FF UK v Praze